

**دانشگاه علوم پزشکی و
خدمات بهداشتی درمانی اردبیل
دانشکده پزشکی**

پایان نامه

برای دریافت درجه دکتری عمومی در رشته پزشکی

عنوان:

**تعیین فراوانی اختلالات روانپزشکی کودک و نوجوان در مراجعین به
درمانگاه روانپزشکی بیمارستان فاطمی در سال 1397**

استاد راهنما:

دکتر آنتینا آذرکلاه

اساتید مشاور:

دکتر مهربار ندرمحمدی-دکتر پرویز مولوی

نگارش:

شبنم صابری

مهر 1397

شماره پایان نامه: 0695

سپاس:

با سپاس از اساتید گرامیم دکتر آنیته آذرکلاه و دکتر پرویز مولوی و دکتر مهریار ندرمحمدی که بدون راهنمایی های ایشان انجام این پایان نامه میسر نبود.

تقدیم به:

پدر و مادر فداکارم که خدای را بسی شاکرم که از روی لطف این دو فرشته را نصیبم ساخته تا در سایه درخت وجودشان بیاسایم و از ریشه آنها شاخ و برگ گیرم و از سایه وجودشان در راه کسب علم و دانش تلاش نمایم. والدینی که بودنشان تاج افتخاری است بر سرم و نامشان دلیلی است بر بودنم، چرا که این دو عزیز، پس از پروردگار، مایه هستی ام بوده اند دستم را گرفتند و راه رفتن را در این وادی زندگی پرفراز و نشیب آموختند. تقدیم به وجود پرارزشتان...

پدر بزرگ و مادر بزرگ عزیزم که وجودشان سرشار از مهربانی و حضورشان مملو از صفا و صمیمیت برای زندگی من است.

برادرم میلاد و خواهرم شادی که حضورشان شادی بخش و مایه آرامش من است.

تعیین فراوانی اختلالات روانپزشکی کودک و نوجوان در مراجعین به درمانگاه روانپزشکی بیمارستان فاطمی در سال 1397

چکیده

سابقه و هدف: سلامت روان یکی از مقوله های مهم در مباحث روانشناسی و روانپزشکی است که هر ساله حجم زیادی از تحقیقات را به خود اختصاص میدهد و عوامل موثر بر آن همواره مورد توجه روانشناسان بوده است. از آنجایی که سلامتی و بیماری کودکان و نوجوانان، در سلامتی و بیماری جامعه فردا و نسلهای آینده اثرگذار است، لذا عدم توجه به شرایط رشدی دوران کودکی و نوجوانی، صدمات جبران ناپذیری بر سلامت روانی جامعه وارد خواهد کرد.

مواد و روش ها: در این مطالعه 206 (147 پسر و 59 دختر) نفر در محدوده سنی زیر 18 سال مورد مطالعه قرار گرفتند. بیماران ابتدا به سوالات CSI4 پاسخ داده سپس تشخیص نهایی توسط روانپزشک تأیید شد. همچنین سوالات دموگرافیک از جمله سن، جنس، وضعیت تاهل والدین، وضعیت اقتصادی در ابتدای هر پرسشنامه در حد امکان مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: میانگین و انحراف معیار سن شرکت کنندگان در پژوهش به طور کلی $10/65 \pm 4/03$ میباشد. از نظر وضعیت اقتصادی شرکت کنندگان پژوهش بیشترین فراوانی 189 نفر (7/91 درصد) مربوط به افراد با وضعیت اقتصادی متوسط و کمترین فراوانی 1 نفر (5/0 درصد) مربوط به افراد وضعیت اقتصادی بالا بود. از نظر وضعیت زندگی والدین برای شرکت کنندگان در پژوهش بیشترین فراوانی 185 نفر (4/93 درصد) مربوط به افرادی که والدینشان با یکدیگر زندگی میکنند و کمترین فراوانی 1 نفر (5/0 درصد) مربوط به فردی که والدینشان متارکه نموده بودند. از نظر وضعیت اختلالات تشخیصی برای شرکت کنندگان در پژوهش بیشترین فراوانی 103 نفر (50 درصد) مربوط به افراد با تشخیص اختلال بیش فعالی و نقص توجه و کمترین فراوانی 2 نفر (1 درصد) مربوط به افراد با تشخیص اختلال دو قطبی بود.

نتیجه گیری: با توجه به شیوع بالای اختلال بیش فعالی و نقص توجه در کودکان و نوجوانان، آگاه سازی مردم و فرهنگ سازی در زمینه شیوع بالای این اختلال و نیاز به درمان تخصصی و همچنین انگ زدایی در سطوح مختلف جامعه به روش های مختلف مانند استفاده از رسانه های گروهی، آموزش معلمان، مشاوران و خانواده ها پیشنهاد می گردد

کلمات کلیدی: اختلالات روانپزشکی، سلامت روان، کودک، نوجوان

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده	4
فصل اول - طرح تحقیق	
1-1- مقدمه:	Error! Bookmark not defined.
1-2- بیان مسئله:	Error! Bookmark not defined.
1-3- تعریف واژه های کلیدی:	Error! Bookmark not defined.
1-4- اهداف تحقیق	Error! Bookmark not defined.
1-5- فرضیات :	Error! Bookmark not defined.
فصل دوم- بررسی متون	
2-1- مبانی نظری	Error! Bookmark not defined.
2-1-1- کودکی	Error! Bookmark not defined.
2-1-2- نوجوانی	Error! Bookmark not defined.
2-2- سلامتی	Error! Bookmark not defined.
2-2-1- سلامت روانی	Error! Bookmark not defined.
2-2-2- سلامت روان و نوجوانی	Error! Bookmark not defined.
2-2-3- اختلال های دوران کودکی و نوجوانی	Error! Bookmark not defined.
2-3- طبقه بندی و تشخیص مشکلات کودکان و نوجوانان	Error! Bookmark not defined.
2-4- بررسی متون:	Error! Bookmark not defined.
2-4-1- مطالعات جهان:	Error! Bookmark not defined.
2-4-2- مطالعات ایران:	Error! Bookmark not defined.

فصل سوم - شیوه اجرای تحقیق

- 1-3- نوع مطالعه ..... Error! Bookmark not defined.
- 2-3- جمعیت مورد مطالعه ..... Error! Bookmark not defined.
- 3-3- نمونه برداری و روش نمونه گیری: ..... Error! Bookmark not defined.
- 4-3- روش گرد آوری اطلاعات: ..... Error! Bookmark not defined.
- 1-4-3- معیار ورود: ..... Error! Bookmark not defined.
- 5-3- ملاحظات اخلاقی ..... Error! Bookmark not defined.
- 6-3- روش تجزیه و تحلیل داده ها ..... Error! Bookmark not defined.

فصل چهارم - نتایج

- 1-4- مقدمه ..... Error! Bookmark not defined.
- 2-4- یافته‌های توصیفی ..... Error! Bookmark not defined.
- 1-4-2- یافته‌های جمعیتشناختی ..... Error! Bookmark not defined.

فصل پنجم - بحث و نتیجه گیری

- 1-5- بحث و نتیجه گیری ..... Error! Bookmark not defined.
- 2-5- محدودیت های پژوهش ..... Error! Bookmark not defined.
- 3-5- پیشنهادات پژوهشی ..... Error! Bookmark not defined.
- 4-5- پیشنهادات کاربردی ..... Error! Bookmark not defined.
- پیوست ها 85
- چکیده انگلیسی 87

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول 1-3: جدول متغیر های پژوهش	Error! Bookmark not defined.
جدول 1-4: آماره های توصیفی مربوط به جنسیت شرکت کنندگان در پژوهش ..	Error! Bookmark not defined.
جدول 2-4: آماره های توصیفی مربوط به سن شرکت کنندگان در پژوهش	Error! Bookmark not defined.
جدول 3-4: آماره های توصیفی مربوط به سن شرکت کنندگان در پژوهش	Error! Bookmark not defined.
جدول 4-4: آماره های توصیفی مربوط به میزان تحصیلات شرکت کنندگان در پژوهش	Error! Bookmark not defined.
جدول 5-4: آماره های توصیفی مربوط به محل سکونت شرکت کنندگان در پژوهش .	Error! Bookmark not defined.
جدول 6-4: آماره های توصیفی مربوط به وضعیت اقتصادی شرکت کنندگان در پژوهش	Error! Bookmark not defined.
جدول 7-4: آماره های توصیفی مربوط به وضعیت زندگی والدین شرکت کنندگان در پژوهش	Error! Bookmark not defined.
جدول 8-4: آماره های توصیفی مربوط به گروه های سنی والدین (پدر) شرکت کنندگان در پژوهش .	Error! Bookmark not defined.
جدول 9-4: آماره های توصیفی مربوط به گروه های سنی والدین (مادر) شرکت کنندگان در پژوهش	Error! Bookmark not defined.
جدول 10-4: آماره های توصیفی مربوط به میزان تحصیلات پدران شرکت کنندگان در پژوهش	Error! Bookmark not defined.
جدول 11-4: آماره های توصیفی مربوط به میزان تحصیلات مادران شرکت کنندگان در پژوهش	Error! Bookmark not defined.
جدول 12-4: آماره های توصیفی مربوط به تعداد اعضا خانواده شرکت کنندگان در پژوهش	Error! Bookmark not defined.

جدول 4-13: آماره های توصیفی مربوط به ترتیب تولد شرکت کنندگان در پژوهش .. **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-14: آماره های توصیفی مربوط به وضعیت زندگی والدین شرکت کنندگان در پژوهش ..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-15: آماره های توصیفی مربوط به وضعیت بیماریهای جسمانی شرکت کنندگان در پژوهش . **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-16: آماره های توصیفی مربوط به وضعیت بیماریهای روانشناختی شرکت کنندگان در پژوهش **Error! Bookmark not defined.**.....

جدول 4-17: آماره های توصیفی مربوط به وضعیت اختلالات تشخیصی شرکت کنندگان در پژوهش **Error! Bookmark not defined.**

فهرست نمودار

صفحه	عنوان
Error! Bookmark not defined.	نمودار 1-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده در مطالعه به تفکیک جنسیت
Error! Bookmark not defined.	نمودار 2-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده در مطالعه به تفکیک گروه های مختلف سنی
Error! Bookmark not defined.	نمودار 3-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده در مطالعه به تفکیک میزان تحصیلات
Error! Bookmark not defined.	نمودار 4-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده در مطالعه به تفکیک محل سکونت
Error! Bookmark not defined.	نمودار 5-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده در مطالعه به تفکیک وضعیت اقتصادی
Error! Bookmark not defined.	نمودار 6-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده در مطالعه به تفکیک وضعیت زندگی پدر
Error! Bookmark not defined.	نمودار 7-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده در مطالعه به تفکیک وضعیت زندگی مادر
Error! Bookmark not defined.	نمودار 8-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده در مطالعه به تفکیک گروه سنی پدر
Error! Bookmark not defined.	نمودار 9-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده در مطالعه به تفکیک گروه سنی مادر
Error! Bookmark not defined.	نمودار 10-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده در مطالعه به تفکیک میزان تحصیلات پدر
Error! Bookmark not defined.	نمودار 11-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده در مطالعه به تفکیک میزان تحصیلات مادران
Error! Bookmark not defined.	نمودار 12-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده در مطالعه به تفکیک تعداد اعضا خانواده
Error! Bookmark not defined.	نمودار 13-4: فراوانی ترتیب تولد شرکت کنندگان در پژوهش
Error! Bookmark not defined.	نمودار 14-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده در مطالعه به تفکیک وضعیت زندگی والدین

نمودار 15-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده در مطالعه به تفکیک وضعیت اختلالات تشخیصی

Error! Bookmark not defined. .....

فهرست اختصارات

ADHD: Attention Deficit Hyperactivity Disorder

DSM: Diagnostic and Statistical manual of Mental Disorders

CSI-4: Children Symptoms Inventory 4

KSADS: Kiddie Schedule for Attention disorders and Schizophrenia

SPSS: Statistical Package for the Soicial Sciences